DEDDF CYMWYSTERAU CYMRU 2015

EXPLANATORY NOTES

SYLWEBAETH AR YR ADRANNAU

Rhan 7: Gorfodi

83. Y ffordd y bydd Cymwysterau Cymru yn rheoleiddio cyrff dyfarnu a chymwysterau o fewn ei gylch gwaith yw drwy amodau cydnabod o dan Ran 3 ac amodau cymeradwyo o dan Ran 4. Mae pwerau gorfodi o dan y Rhan hon yn sicrhau bod camau yn gallu cael eu cymryd yn achos methiant, neu fethiant tebygol, i gydymffurfio ag unrhyw un neu ragor o'r amodau hynny. Yn ogystal, mae gan Gymwysterau Cymru y p#er i dynnu cydnabyddiaeth yn ôl (yn Atodlen 3), y p#er i dynnu cymeradwyaeth yn ôl (yn adran 27) a'r p#er i ddirymu dynodiad (yn adran 32). Wrth arfer y pwerau o dan y Rhan hon, rhaid i Gymwysterau Cymru roi sylw i'r egwyddorion ynghylch gweithgareddau rheoleiddiol a nodir yn adran 54(2) (cyflawni gweithgareddau rheoleiddiol). Gweler hefyd adran 47 o ran y gofyniad i lunio datganiad o'i bolisi mewn perthynas â'i swyddogaethau o dan y Rhan hon.

Adran 37: P#er i roi cyfarwyddydau

84. Mae'r adran hon yn galluogi Cymwysterau Cymru i'w gwneud yn ofynnol i gorff dyfarnu gymryd camau (neu beidio â chymryd camau), drwy ddyroddi cyfarwyddyd ysgrifenedig i'r corff dyfarnu hwnnw. Dim ond pe bai Cymwysterau Cymru yn barnu bod y corff dyfarnu wedi methu, neu'n debygol o fethu, â chydymffurfio ag un neu ragor o'r amodau cydnabod a/neu un neu ragor o'r amodau cymeradwyo, y mae'r corff dyfarnu yn ddarostyngedig iddynt, y gallai cyfarwyddyd gael ei ddyroddi. Rhaid i unrhyw gamau y mae Cymwysterau Cymru yn eu gwneud yn ofynnol (neu'n eu gwahardd) drwy'r cyfarwyddyd fod at ddiben sicrhau bod y corff dyfarnu yn cydymffurfio â'r amod.

85. Rhaid i Gymwysterau Cymru roi hysbysiad i'r corff dyfarnu os yw'n bwriadu dyroddi cyfarwyddyd a rhaid iddo roi i'r corff dyfarnu y rhesymau dros y cyfarwyddyd arfaethedig a phennu pa bryd y mae'n bwriadu gwneud y penderfyniad. Mae hyn er mwyn sicrhau y gall y corff dyfarnu gyflwyno sylwadau cyn i'r penderfyniad gael ei wneud ac os yw'n gwneud hynny, rhaid i Gymwysterau Cymru eu hystyried. Os yw Cymwysterau Cymru, ar ôl ystyried unrhyw sylwadau, yn bwrw ati i ddyroddi cyfarwyddyd, rhaid iddo wneud hynny yn ysgrifenedig a rhaid i'r corff dyfarnu gydymffurfio ag ef. Os nad yw'n cydymffurfio, caiff Cymwysterau Cymru wneud cais i'r Llys am orchymyn mandadol.

86. Ni fyddai'r p#er hwn i roi cyfarwyddydau yn rhagwahardd Cymwysterau Cymru rhag ceisio ymdrin ag unrhyw bryderon o ran methiannau posibl i gydymffurfio ag amodau drwy drafodaethau gyda chyrff dyfarnu.

Adrannau 38 i 40: Cosbau ariannol

87. Mae'r adrannau hyn yn:

a) galluogi Cymwysterau Cymru i osod cosb ariannol ar gorff dyfarnu am beidio â chydymffurfio ag amodau a nodi'r gofynion mewn perthynas â rhoi hysbysiad am gosb o'r fath;

b) darparu i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau ar sut i benderfynu ar y swm i'w dalu;

c) galluogi cyrff dyfarnu i apelio i'r Tribiwnlys Haen Gyntaf yn erbyn cosb o'r fath; a

d) galluogi Cymwysterau Cymru i adennill llog ar unrhyw ran o'r gosb sydd heb ei thalu erbyn amser penodol.

88. O dan adran 47(2)(i) a (j) rhaid i Gymwysterau Cymru nodi yn ei ddatganiad o bolisi yr amgylchiadau pan fo'n debygol o osod cosb o'r fath a'r ffactorau y bydd yn eu hystyried wrth benderfynu ar y swm i'w osod.

89. Os yw'n ymddangos i Gymwysterau Cymru fod corff dyfarnu wedi methu â chydymffurfio ag amod o ran ei gydnabod neu ag amod cymeradwyo y mae ei gymhwyster a gymeradwywyd yn ddarostyngedig iddo, caiff osod cosb ariannol (gweler adran 38(1) a (2)).

90. Fodd bynnag, rhaid i Gymwysterau Cymru yn gyntaf roi hysbysiad i'r corff dyfarnu am ei fwriad i osod cosb ariannol, gan roi ei resymau, gan bennu'r swm arfaethedig a'r cyfnod y mae Cymwysterau Cymru yn bwriadu gwneud ei benderfyniad pan ddaw i ben. Mae hyn er mwyn rhoi cyfle i'r corff dyfarnu i gyflwyno sylwadau. Yn yr achos hwn, rhaid darparu ar gyfer isafswm cyfnod o 28 o ddiwrnodau (gan ddechrau o'r dyddiad yr anfonir yr hysbysiad).

91. Os yw Cymwysterau Cymru yn penderfynu, ar ôl iddo ystyried unrhyw sylwadau, osod cosb ariannol, rhaid iddo nodi hyn mewn hysbysiad ysgrifenedig pellach, gan bennu'r swm, y cyfnod y mae rhaid i'r taliad gael ei wneud ynddo (rhaid iddo beidio â bod yn llai nag 28 o ddiwrnodau sy'n dechrau â dyddiad yr hysbysiad) a nodi'r wybodaeth o ran y seiliau drosto, y modd y caniateir i'r taliad gael ei wneud, hawliau apelio o dan adran 39 a chanlyniadau peidio â thalu.

92. Bydd rheoliadau a wneir gan Weinidogion Cymru yn nodi'r gofynion o ran y modd y mae'r swm i gael ei gyfrifo. Rhaid i'r rheoliadau hyn gael eu cymeradwyo drwy benderfyniad gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru cyn iddynt allu cael eu gwneud (gweler adran 55(2)). Yn ddarostyngedig i'r cyfyngiadau a osodir gan y rheoliadau hynny, caiff Cymwysterau Cymru benderfynu ar swm y gosb, er fod rhaid ei fod wedi nodi'r ffactorau y mae'n debygol o'u hystyried wrth benderfynu ar y swm hwnnw yn ei ddatganiad polisi (adran 47).

93. Caiff corff dyfarnu apelio i'r Tribiwnlys Haen Gyntaf yn erbyn penderfyniad i osod cosb ariannol neu yn erbyn penderfyniad ar swm y gosb. Rhaid i'r apêl gael ei gwneud ar y seiliau a nodir yn adran 39(2). Mae llog hefyd yn daladwy ar unrhyw swm o gosb ariannol nad yw wedi ei dalu ar ôl y "dyddiad cymwys", a ddiffinnir yn adran 40(2), ac eithrio unrhyw gyfnod pan fo'r gofyniad i dalu wedi ei atal dros dro o dan adran 39(3). Y gyfradd llog yw'r hyn a bennir yn adran 17 o Deddf Dyfarniadau 1838. Ni chaniateir i gyfanswm y llog fod yn fwy na swm y gosb.

Adrannau 41 i 43: Adennill costau ar gyfer gosod sancsiynau; apelau a llog

94. Mae'r adrannau hyn yn galluogi Cymwysterau Cymru i adennill costau yr aeth iddynt mewn cysylltiad â gosod sancsiwn. Caniateir mynd i gostau naill ai wrth roi cyfarwyddyd (adran 37), gosod cosb ariannol (adran 38) neu am dynnu cydnabyddiaeth yn ôl (paragraff 19 o Atodlen 3).

95. Mae adran 41 yn disgrifio'r math o gostau y caniateir iddynt gael eu hadennill ac mae'n pennu'r modd y gall Cymwysterau Cymru ei gwneud yn ofynnol i gostau gael eu hadennill a'r manylion sydd i'w darparu i'r corff dyfarnu.

96. Mae adran 42 yn galluogi cyrff dyfarnu i apelio i’r Tribiwnlys Haen Gyntaf ar unrhyw un neu ragor o’r seiliau a nodir yn is-adran (2) yn erbyn penderfyniad gan Gymwysterau Cymru i adennill costau neu o ran swm y costau.

97. Mae adran 43 yn darparu i log gronni ar unrhyw swm o gostau nad yw wedi ei dalu ar ddiwedd y cyfnod sy’n gorffen â’r “dyddiad cymwys” fel y’i diffinnir yn adran 43(2) (ac eithrio unrhyw gyfnod pan fo’r gofyniad i dalu yn cael ei atal dros dro o dan adran 42(3)). Rhaid i gyfanswm y llog beidio â bod yn fwy na swm y costau.

Adran 44: Mynd i mewn i fangre a’i harolygu

98. Mae’r adran hon yn galluogi Cymwysterau Cymru i wneud cais i ynad heddwch am orchymyn i’w alluogi i fynd i mewn i fangre corff dyfarnu i arolygu a chopïo cofnodion a dogfennau, neu eu symud o’r fangre, a’i gwneud yn ofynnol cael mynediad at ddyfeisiau electronig, cyfarpar neu ddeunydd cysylltiedig ac arolygu a gwirio eu gweithrediad. Pan fo gorchymyn yn ei le, rhaid i’r person awdurdodedig gael cymorth yn unol â’r hyn sy’n ofynnol yn rhesymol gan y person awdurdodedig. Dim ond aelod o staff sydd wedi ei awdurdodi gan Gymwysterau Cymru at ddibenion yr adran hon a gaiff wneud cais i’r ynad heddwch. Dim ond os yw’r ynad heddwch wedi ei fodloni bod y gofynion yn is-adrannau (3) i (5) wedi eu bodloni y gellir gwneud gorchymyn. Os rhoddir gorchymyn, caiff aelod awdurdodedig o staff Cymwysterau Cymru fynd i mewn i’r fangre at ddiben canfod a yw amod cydnabod neu gymeradwyo, y mae cydnabyddiaeth y corff dyfarnu, neu ffurf ar gymhwyster a ddyfernir ganddo, yn ddarostyngedig iddo, wedi ei dorri. Caiff y gorchymyn ganiatáu neu ei gwneud yn ofynnol i swyddog heddlu fynd gyda’r person awdurdodedig. Caiff y person awdurdodedig a’r swyddog heddlu (os bydd yn bresennol) wneud yr amryw bethau a restrir yn is-adran (6) at y diben hwnnw. Os oes angen i’r swyddog heddlu sy’n mynd gyda’r person awdurdodedig ddefnyddio grym rhesymol i alluogi i’r pwerau gael eu harfer, yna caniateir hynny (is-adran (9)).